

Một Vài Ý Niệm về Cõi Âm (*)

Vũ Văn Nguyễn

1. Người từ cõi chết trở về

Tiết tháng Bảy nòng nọc ,bé Daniel Leary lên năm tuổi ở Blumington Illinois đang đùa nước tại vùng nông hồ tắm của bà dì,bỗng em trượt xuống vũng sâu tám feet .Không biết lội,Daniel chìm ngấm.Bé chìm sâu dưới nước độ năm phút ,trước khi duợng và ba tìm được bé .Trong khi chờ xe cứu thương họ làm hô hấp nhân tạo cứu bé..

May thay ,bé Daniel thoát hiểm ,hồi dương .Bên ngoài xem ra bé không có triệu chứng gì khác thường do tai nạn gây nên.Nhưng tâm tư của bé có ấn tượng khác rồi.Sau này bé kể lại cho ba má rằng bé đã thấy một đường hầm có ánh sáng chan hòa và thiên thần nữa.Mẹ hỏi chuyện ấy có làm cho bé kinh sợ không,bé đáp ‘không’ Chuyện đó thật tuyệt vời má ạ..Con luôn luôn nghĩ đến Thiên Chúa tuyệt đẹp .Chúa Jesus và Thiên Đường nữa chứ ! Tuyệt đẹp! Đẹp quá chừng.. ..

Chuyện Daniel trải qua ,các nhà nghiên cứu gọi là kinh nghiệm gần kề cõi chết [a near death experience].Theo cuộc thăm dò dư luận của Viện Gallup,có khảng từ 8 đến 9 triệu người Mỹ thuật lại những kinh nghiệm khi họ chết tạm hay gần kề cái chết .Mới đây các nhà nghiên cứu lắng nghe câu chuyện của những người này và đặc biệt lưu tâm đến trường hợp các trẻ em.

Do kết quả của những công trình nghiên cứu ,một số vị đã đi đến chỗ xác quyết rằng kinh nghiệm gần kề cái chết chỉ hướng cho cuộc sống bên kia thế giới ,hay cõi âm cũng vậy.Bác sĩ Melvin Morse chuyên khoa nhi đồng [pediatrician]ở Seattle tác giả cuốn Closer To The Light[Gần kề cõi Sáng] thuật lại những mẩu chuyện ghi được kinh nghiệm gần kề cái chết của một số trẻ em.Lúc đầu còn nghi ngại ,nay thì Bác Sĩ Morse nói ‘ ‘Những kinh nghiệm này là có thực sự.Tôi cảm thấy những công trình nghiên cứu của tôi chứng quả rằng những kinh nghiệm về thế giới bên kia không do tác động cứu sống tạo ra ,cũng chẳng do ảnh hưởng của thuốc men,lại cũng không phải ảo tưởng ảo giác nào cả.’’

Ta có thể tổng hợp năm yếu tố đặc biệt giống nhau qua các kinh nghiệm gần kề cái chết của trẻ em.

1,Không còn sợ chết nữa. Tuyệt đại đa số thanh thiếu niên rất sợ chết,nhưng các em ,trái lại các em không còn sợ chết nữa .Chẳng hạn bé Michele Wilson ,16 tuổi đã chết tạm trong cuộc hôn mê vì bệnh tiểu đường:

-Lúc đó tôi nằm trên giường khám của bệnh viện,bác sĩ và y tá bu quanh đông nghẹt .Tôi bất tỉnh ,bất động .Kìa!Tôi đang ngắm nhìn chính tôi đó .lúc đó tôi thấy thật là thanh thản,bình tĩnh.Tôi đang lơ lửng bập bênh.Tôi không còn sợ chết đâu!Tôi rất thích thú về chuyện ấy.

2, Cảm nghiệm được tình yêu vô điều kiện. Thanh thiếu nhi đều ghi nhận

được một thứ tình cảm mạnh mẽ về Tình Yêu Vô Điều Kiện. Bé Kenneth Vida 15 tuổi trèo lên cây, vướng ohai dây điện cao thế . Dòng điện mạnh hơn 27.000volts xuyên qua thân thể emgiữ chặt em lại ,không sao buông được nhánh cây. May thay,mấy phút sau người anh trông thấy .. áp dụng phương pháp cứu thương cấp cứu ,tác động tim Kenneth đập lại .Trong khi người anh loay hoay cứu sống ,Kenneth đang trải qua một kinh nghiệm riêng rẽ khác :

-Sau khi tôi xuất hồn ,[passed out],tôi thấy tôi đi theo lối mòn vào rừng .Tôi chưa từng chứng kiến sự thể nào giống như thế cả .Nhưng tôi biết chắc rằng tôi chẳng mơ mộng gì .Trước tôi còn sợ,nhưng rồi tôi nhìn thấy ông nội tôi chết cách đây một năm .Ông cứ động viên tôi hoài ‘‘Cố lên,đi tiếp đi cháu, cháu sẽ được sung sướng đó.’’

Tôi bắt đầu cảm thấy cái gì âm ảm từ phía trên đầu ,tôi nhìn lên và thấy một thứ ánh sáng trong suốt như phalê,và sáng hơn cả mặt trời ,nhưng nhìn thẳng vào đó mà vẫn không chói mắt .Bên trong vùng ánh sáng này, có một khuôn mặt tuyệt diệu ,cánh tay chiết tỏa tình yêu rộng mở .Đó là thứ tình cảm tuyệt vời tuyệt diệu tuyệt hảo,tôi chưa từng bao giờ cảm nhận được.

3,Quý trọng đời sống hơn. Qua cuộc thăm dò ý kiến của 111 thiếu niên trải qua kinh nghiệm gần kề cái chết ,Kenneth King ,giáo sư Tâm lý học Đại học Connecticut ,tác giả cuốn Heading Toward Omega(Hướng về Cứu Cánh) nhìn nhận rằng cuộc sống của các em thay đổi triệt để.Các em này quý trọng đời sống hơn trước ,có lòng bao dung độ lượng hơn ,cảm thông với người khác hơn ,tự trọng hơn,ít quan tâm tới đời sống vật chất hơn.

Lên 11 tuổi ,có lần bé Joe bị nghẹt tim đến 20 phút .Sau khi hồi tỉnh,em thuật lại cho bác sĩ :

-Cháu đã nghe thấy tiếng ‘..vù..’ Điều cháu biết tiếp là cháu núp vào một góc trên trần nhà ,ở đó cháu nhìn thấy xác cháu bên dưới ,bên trong cháu sáng lên một bóng đèn .

Khi dòngđiện kích thích tim em đập trở lại ,Joe mở choàng mắt ra trách móc :

-Quý vị hút cháu trở lại thân xác rồi ư ?!

Nay ở độ tuổi 20 Joe tự cảm thấy mình nghiêm chỉnh đúng đắn hơn các bạn đồng tuổi ,nhưng hạnh phúc hơn nhiều :

-Kinh nghiệm trải qua cõi chết khiến tôi quý trọng đời sống vô ngần .Nhưng nó cũng khiến tôi không còn quan tâm hay coi trọng chuyện thuốc thang nữa.

4,Gặp Thượng Đế hay Thần Linh.Tất cả các em đều thuật lại rằng trong khi chết,các em đều gặp Thượng Đế [God] hay một vị Thần Linh [Spirit] nào đó.Các em đồng thanh xác quyết khi đó các em cảm thấy đầy ắp ,tràn ngập sự yêu thương và tính tuyệt hảo .Bác sĩ Morse kể :

-Bữa đó Katie lên bảy tuổi ,nổi trong hồ tắm ,mặt úp sấp .Khi được vớt lên ,máy rọi cấp cứu [Emergency CAT Scan] cho thấy khối óc em trương phình lên.Em phải thở bằng phổi nhân tạo lúc đang hôn mê.Tôi đoán chắc rằng em chết.Tuy nhiên em đã tỉnh dậy ba ngày sau,em kể:

-Con gặp Chúa Jesus.. Trước đó là bóng tối đen thui .. rồi có cái gì đè nặng đến nỗi con không

sao nhúc nhích được .. Rồi cửa đường hầm mở ra ,Thiên Thần bản mệnh đưa con đến trình diện trước mặt Chúa.

Được hoà nhập vào môi trường thánh thiêng tuyệt hảo tuyệt mỹ đến độ khi được hỏi :

-Katie có muốn trở lại dương gian không?

-Không! Con muốn ở lại mãi bên Chúa..

5, Cường lại chuyện hồi dương .Qua kinh nghiệm gần kề cõi chết ,các em nắm được niềm an bình tuyệt hảo ,nổi vui thỏa tuyệt vời và tình yêu viên mãn bao la nên không còn muốn hồi dương nữa.Kenneth Vida tâm sự :

-Mất một thời gian lâu lắm ,tôi vẫn còn dỗi hờn .. Tôi chẳng hiểu được tại sao mình lại hồi dương .Nhưng lúc này tôi nghĩ rằng lý do khiến tôi hồi dương hẳn nhiên là để giúp đỡ người khác .Đó là vấn đề then chốt hơn cả .

Nay Kenneth là một chuyên viên y tế cấp cứu ban ngày ,còn ban đêm anh tham gia đội Tình nguyện Ứng Trục Xe Cứu Thương.

Trong khi cuộc tranh luận về ý nghĩa khoa học của kinh nghiệm gần kề cõi chết còn đang tiếp diễn ,bác sĩ Raymon Moody tác giả cuốn Life After Life [Sự Sống Đời Sau] chân nhận rằng một mình khoa học mà thôi , không thể giải đáp được câu hỏi sau chót:

-Liệu con người còn tiếp tục sống sau khi chết chăng?

Khoa học tất nhiên giữ thái độ im lặng vì **đó là điều thuộc phạm vi đức tin** .Khoa học có giá trị và vị trí riêng của nó,nó chỉ giải đáp một phần câu hỏi đặt ra mà thôi Đoạn viết trên ,người viết rút ý từ Children Back From the Brink Of Death của M. Parachin,nêu lên một số kinh nghiệm sống động trong xã hội Bắc Mỹ..Thiết nghĩ liếc qua các niềm tin về cõi âm khác,có lẽ để đem lại một quan niệm khả dĩ bao quát hơn về sự sống bên kia thế giới.

II.Vài Ý Niệm về Cõi Âm

Đối với đa số người Việt Cõi Âm mặc nhiên được thừa nhận.,ít ai thắc mắc bản khoản .Trong Văn Chương Bác Học cũng như trong văn học Dân Gian,đây đây những chuyện Tiên Thánh,quỷ ma,người chết hiện hồn.. Hãy nghe ngâm khúc của nữ sĩ họ Đoàn:

Hồn Tử Sĩ gió ù ù thổi
Mặt chinh phu trăng dỗi dỗi soi
Chinh phu tử sĩ mấy người
Nào ai mặc mặt ,nào ai gọi hồn.

Rồi nàng kỹ nữ Đạm Tiên của Nguyễn Du hiển linh:

Ào ào đổ lộc rung cây
Ở trong dường có hương bay ít nhiều.

Cứ đến rằm tháng Bảy mưa giầm sùi sụt, khắp dân gian đầu đầu cũng bày cỗ cúng cô hồn .Vang vang thoang thoang giọng ngâm văn tế nào nuốt xé lòng .. Chiến Sĩ

Trần Vong, Chiến Sĩ Cần Giuộc ,Thập Loại Chúng Sinh,tan loãng trong không gian ảm đạm.Hẳn nhiên Lễ Vu Lan tác động sâu sắc trong tâm tư người Việt ,nhắc nhớ sự tích Ngài Mục Kiền Liên qua các cửa ngục giải thoát cho Mẹ.Thiên phóng sự Con Ma Vú Dài ,dài thậm thọt trên nhiều số báo Xây Dựng của Linh Mục Nguyễn Quang Lãm thuở nào nhằm kêu gọi khai thác tính hiếu kỳ của độc giả hẳn nhiên lập căn trên giả thiết Cõi Âm là có thực.Chuyện Cầu Cơ ,Đông Bông,Gọi Hồn phổ biến rộng rãi trong dân gian.Người dân Hà Nội ngày nay đồn rằng phu nhân của thủ tướng Phạm Văn Đồng rất ham mê chuyện đông bóng .Bà mắc bệnh thần kinh từ thuở nào không rõ,nhưng mỗi khi ngồi đồng bà tỉnh hẳn lại,tươi hẳn lên như sáo sậu.Có lẽ Ngồi Đồng là cơ hội duy nhất để bà gặp lại người con trai duy nhất đã bỏ mình trong cuộc chiến??!! .Trước 1975 dân Saigon bàn tán xôn xao câu chuyện đám cưới người âm.Số là cậu công tử tuổi xuân phơi phới ,tự nhiên mắc bạo bệnh lăn đùng ra chết.Tang lễ cử hành trong sự nhớ thương luyến tiếc của bao nhiêu người .Ít lâu sau ,cũng tại Đà Nẵng,cô chiêu xinh đẹp duyên dáng,gặp cơn gió thoảng mưa sầu,đưa hồn về nơi chín suối ,an nghỉ vĩnh viễn cùng nghĩa trang với cậu ấm nọ .Chẳng biết mộ của họ cách xa nhau mấy quãng đường mà hai trẻ tìm đến nhau ,yêu nhau tha thiết .Khi sống,con nhà nền nếp gia phong ,nên lúc chết cũng giữ tròn lễ giáo.Đêm nọ,hai trẻ hiện hồn về báo mộng ,khóc lóc van vãn cha mẹ tác hợp cho họ theo nghi lễ dương gian .Sáng ra nhà trai đến nhà gái tìm hiểu ngọn nguồn .Hai bên ráp nối câu chuyện báo mộng đồng thời xác nhận sự thật,Họ tổ chức đám cưới linh đình cho hai trẻ theo đúng thể lệ qui cách dương gian,có điều cô dâu chú rể đều làm bằng giấy bồi,cưới xong đem ra mộ mả đốt đi ,cho hai người trọn nghĩa nơi âm cảnh.

Không riêng dân Việt, khắp năm châu bốn bể, thiên hạ đều tin vào kiếp sống hậu lai
 Dân Ai cập cổ đại rất quan tâm đến hậu sự.Họ tin rằng chính thân xác họ sẽ được dành phục vụ chính mình sau khi họ được ném vào thế giới tiếp cận..Vì thế ,mới nảy sung chuyện xác ướp .[mummy]của các vị vua chúa như Amenhosep II tìm thấy tại những ngôi mộ cổ bằng đá trong các Kim Tự Tháp.Các vị Tư Tế Ai Cập Cổ đại dạy rằng linh hồn bất tử Palingenesia tái sinh hay trở về cõi Thiên Thể,hoà nhập vào Đấng Tối Cao .Trước khi hồn người chết đi tới cánh Đông Iaru [Thiên Đường]và trình diện trước Thần Osiris ,hồn phải vượt qua một vùng hạ giới bao la gọi là TUAT ,đây là nơi sinh sống của quỷ thần ,thiện thần và ác thần cũng như các hồn xấu xa tội lỗi,cùng với rắn rết quái vật ,ác thú..Sách Kể Chết ,một loại Thánh Thư ai cập chỉ rõ những lời nguyện ,lời kệ ,tán ca ,buà ngải ,câu kinh ,thần chú giúp hồn người chết vượt qua những chạm bẫy của TUAT để tới được Sekhet Aaru và Sekhet Hetep[các loại Thiên Đường],giành được vị trí trong đoàn bộ hạ của Thần Osiris ,tại miền đất vĩnh hằng..Hồn phải trình diện trước toà án do thần Osiris chủ toạ.Nếu toà phán quyết THUẬN và hồn được thanh tẩy mọi nợ bần ,thì trái tim được phục hồi và sau một số thử thách gay go khác ,hồn được đưa tới Cánh Đông ALU ,bên kia dòng nước .Từ đây hồn an hưởng Đời Sống Vĩnh Cửu dưới

bóng Cây Đời Sống [Arbre de Vie] còn gọi là cây sung NUT ,cũng là vị Nữ Thần của Bầu Trời ,một Osiris đích thực.

Nhưng nếu bản án NGHỊCH ,tội nhân xấu số phải qua cái chết lần thứ hai .Những cục hình ghê gớm chờ đón họ.Họ bị nướng cháy sèo sèo trên những lò than hồng rừng rực ,nhấn chìm sâu mãi xuống vũng nước sâu ,thân thể bị băm vằm ra từng mảnh ,bởi những lưỡi kiếm sắc như nước .

Đạo Hồi dạy tín đồ rằng Thiên Đường là nơi dành riêng cho những người tin theo Đấng Tiên Tri Mohomad.Họ được vui hưởng ánh sáng vĩnh hằng và mọi thú vui siêu việt..Đạo HỒI chủ trương có tám Thiên Đường ở tám cấp độ cao thấp khác nhau.Thiên Đường Nục đục [Heaven of Carnal] có đầy đủ mọi thú vui khoái lạc thể xác ,và nhục cảm ,rất thích hợp với quý vị nào có khuynh hướng đam mê tửu sắc.Nhưng Thiên Đường cao nhất ,bậc thứ tám ,là nơi hồn được chiêm ngưỡng dung nhan Thượng Đế.Đạt tới đỉnh điểm của niềm hoan tuyệt vời này,hồn quên hết lạc thú cấp thấp khác

Nhiều thổ dân Úc Châu tin rằng thế giới bên kia tràn đầy hạnh phúc. Thế giới đó ở bên kia giòng nước lớn hay ở trong bầu trời .Chết rồi hồn đi qua con đường đan kết bằng ánh sáng mặt trời hay qua sông ngân hà mà tới đó..Thổ dân Tasmania mừng tưng đến kiếp sau họ vẫn còn theo đuổi nghiệp săn bắn và họ sẽ mãi mãi tận hưởng mọi thú lạc thú mà họ từng khao khát ,ước mơ thềm muốn khi còn sống ở trần gian.

Các dân tộc Teutonic cổ đại tin vào thế giới Thần Tiên Valhalla,hay Thiên đường của Thần Linh ,của Chiến sĩ [Warrior]- Mọi chiến sĩ can trường đều nuôi hy vọng tới đó-Valhala được đan kết bằng giáo mác ,trang hoàng bằng khiên thuẫn ,bè bờ bằng áo giáp[coats of mail].Một con chó sói treo toong teng trước cửa phía tây ,con phượng hoàng bay liệng lơ lửng đe dọa phía trên nó .Valhalla hùng vĩ đến nỗi có tới năm trăm bốn mươi cái cửa .Ngày ngày các chiến sĩ nai nịt gọn gàng xuất quân từ các cửa này tiến ra giao chiến với nhau .Xong trận trở về khao quân mừng chiến thắng,nhấp chén rượu mật ong do các thần Valkyries dâng hiến .Với thổ dân Teutonic thiên đường ở cõi âm chính là bãi chiến trường và chiến thắng là niềm hoan lạc sung mãn nhất.

Một số bộ tộc Eskimo ở Greenland ngày nay vẫn tin rằng có hai vùng thế giới hậu lai:

-Vùng thứ nhất ở trên bầu trời lạnh giá ,vùng này có đồi núi ,thung lũng và thiên đường.

-Vùng thứ hai ở bên dưới mặt đất là vùng phúc hậu ,có ánh sáng mặt trời và mùa hè vĩnh viễn.

Ấn giáo tin rằng mỗi cá thể atman [Tiểu ngã]sau khi chết sẽ trở về với Brahma[Đại ngã] tan biến trong Đại Thế này.Rồi cũng từ Brahma vạn vật biến hóa thành ngàn triệu atman,cứ thế mà quay vòng sinh sinh hóa hóa .Do đó người Ấn có tục thiêu xác người chết ,lấy tro rải đi khắp sông hồ ,đồi núi .. phải chăng là hành

động giúp con người dễ sớm trở về Đại Thể Brahma ?? . chóng quay vòng sinh sinh hóa hóa..

III.Lý Luận và Nghiên Cứu Khoa Học Có Chứng Minh Được Cõi Âm Không ?

Những khái niệm rất khác biệt nhau về cõi trường sinh bất tử khiến cho nhiều người đâm nghi ngại : quả là chuyện thầy bói xem voi.Thầy bói nào cũng nói đúng hết trơn .. mà cùng s..a..i tuốt luốt.Bạn già Bala,dân Srilanca,,vùng đất của con Phật thực tế,hơi sỗ sàng một chút ,gạt vấn đề sang một bên:

-Chuyện tầm phào,bỏ đi.. Tám,thực tế một chút .Bạn thì nghĩ tới chuyện kiếm job ngon hơn ,còn tui thì lo đá đít hết những thằng singhalese ra khỏi vùng Tamin yêu dấu.Sống cái mình hiện có đã ,chuyện kiếp sau hãy để mặc cho các vị tu hành lo Vợ con tui còn mắc kẹt ở quê nhà ,chưa móc sang được ..Buồn thấy ..con đi..vợ ??.

Điềm tĩnh trang trọng hơn ,một nhà văn kỳ cựu Việt nam tâm sự :

-Anh Vũ ạ, Trước thì tôi còn tin vào sự siêu thoát sau khi chết .Khi bắt đầu nghiên cứu vấn đề ,tôi bán tín bán nghi.Nay sau nhiều năm nghiên cứu đọc sách ,tìm tòi tôi phải kết luận : ‘ ‘La mort c’est un point final’ ’ (Chết là hết).

Nhưng câu chuyện cõi âm trở thành hào hứng ,tích cực hơn nhiều,khi người viết trao đổi với giáo sư Trần Anh Linh.Nhà hoạt động xã hội này vừa nghiên cứu sách vở,vừa tiếp cận rộng rãi với dân chúng ,lại sống niềm tin rất mạnh mẽ của mình.Anh kể cho tôi nghe những mẩu chuyện sống động ,người thật việc thật và chính bản thân kinh nghiệm sống của anh nữa.. khiến người viết đi từ hết ngạc nhiên này đến ngạc nhiên khác .. có lẽ đó là những liều thuốc đại bổ bồi dưỡng niềm tin ào ạt của người viết.

Cõi trường sinh trước hết và trên hết thoát thai từ ý chí muốn sống(la volonté de vivre).Một lần sinh ra chẳng ai muốn chết cả.Từ khởi điểm chủ quan này ,người ta mới đi tìm những giá trị khách quan khác.Muốn sống phải tìm đường mà đến ,con đường bằng phẳng an toàn nhất đã được bao thế hệ vạch sẵn cho rồi,chính là các định thức Tôn Giáo.Nhưng Tôn Giáo không lập căn trên lý luận .Ta chỉ đạt được niềm tin Tôn Giáo bằng cảm nghiệm ,bằng dẫn thân sống đạo,sống niềm tin. Nhưng không phải trên bất cứ vùng đất nào niềm tin Tôn Giáo cũng đâm chồi nảy lộc được..Cái duyên ngộ đạo không nằm trong tầm với của nhân sinh thường tình mà phải do ân sủng của thần thánh ban cho mới được .

Văn hào Victor Hugo kể rằng vị kinh sĩ nhà thờ Đức Bà Paris (Chanoine de Notre Dame de Paris) từ tám bé nguyện phụng sự dưới chân Chúa suốt đời .Ông tu đến hói trán bạc đầu ,bên ngoài xem ra đắc đạo .Nhưng không ! Ở trong còn lắm điều băn khoăn thắc mắc .Phụng sự Chúa đấy ,nhưng chắc gì nước Thiên Đường là có thực .Vả chẳng có đấy,nhưng chắc gì mình ‘leo’ lên được ?.. Tu mãi gần mãn đời. Ông ít được ném qua vị ngọt thánh thiêng của thế giới bên kia .Nhưng chịu

uống ừng ực bao nhiêu là chén đắng của chế độ tu hành khắc nghiệt ..Tâm trạng giao động này đưa Ông đến thái độ bất cá hai tay ,cứ tiếp tục con đường khổ hạnh chờ ánh sáng của Nước Chúa lộ dạng bên kia đường hầm đen tối .Mặt khác để tự tìm lấy con đường sống vĩnh cửu theo cách thế riêng của mình ,Ông biến tháp chuông nhà thờ thành chốn luyện đan [alchemide] ,chế tác vàng bạc cho cuộc sống trần gian thêm sung mãn và tìm cách chế biến liêu thuốc trường sanh bất tử..Lại nữa, .. con người có trái tim hai ngăn :một ngăn để mến Chúa ,một ngăn để yêu người. .Ngăn dành cho Chúa thì cuộc đời tu hành khắc khổ kể như đả chu toàn trách nhiệm .Nhưng bầu máu nóng của nửa trái tim bên kia vẫn đập lên hồi,đầy áp những thao thức khát khao..Vị kinh sĩ mỗi morn tự kiểm chế lòng mình bao năm tháng bỗng thấy bải hoải bài hoại khi nhìn ngắm nàng Gytane Esmeralda xinh đẹp,nhảy múa trước sân nhà thờ Notre Dame..Ông yêu nàng.Khổ một điều Ông đam phải con đường một chiều .Chiếm đoạt nàng không được thì Ông đam ghen đam hận .Ông vu cáo cho nàng cái tội tày trời ‘phù thủy Ai cập’ ,đẩy nàng lên giàn hỏa thiêu .Ái mộ nàng bao nhiêu thì nổi giận cao ngất bấy nhiêu ,dân bụi đời Paris ào ào kéo đến giải cứu nàng ,nổi lửa đốt luôn nhà thờ Đức Bà .Từ mái nhà cao nhà thờ ,vị kinh sĩ gieo mình rớt xuống chết thảm.Sau khi Ông chết,nhà văn không cho biết Ông này có đến được Nước Thiên Đàng chăng ??Thế là cánh cửa Thiên Đàng vẫn đóng im ỉm,không một người trên dương gian nào lướt qua được rồi trở về trần gian thực sự cả..Thôi đành vậy,cứ đứng trước cánh cửa khép kín mà ước đoán chuyện bên trong ,nên mới lảm điều hay,nhưng không sao kiểm chứng được .Khoa học cố thọc sâu mũi dùi sâu mãi vào .Nhưng không phải là chuyện vật chất mà hồng khám phá mở toang ra được.Tin và cảm nghiệm niềm tin mới là chìa khóa đi vào thế giới hậu lai.Nếu bạn đọc cảm thấy nghi ngại,rụt rè thì có chỗ dựa. Đó là thế giá [authority] của các giáo phụ(patriarch)của các nhà nghiên cứu tôn giáo cao thâm ,các sách giảng đạo đủ loại,các nhà tu hành ,các vị truyền đạo..Hãy tìm đến đó mà bồi dưỡng niềm tin.

Sau cùng nếu độc giả có chút mau đổ đen ,người viết xin giới thiệu lối đánh cá cược kiểu Pascal ‘Pari de Pascal’ : Bạn cứ TIN đi ,nếu Thế giới bên kia là có thực thì bạn hốt trọn gói..Nhưng lỡ ra sau khi bạn tiêu diêu rồi mà chẳng tìm đâu ra cõi vĩnh hằng thì .. bạn chỉ ..mất ..một chút xiu..à ..!!

Chuyện cá cược của Pascal không đủ sức thuyết phục bạn ư ? Bạn cảm thấy lòng mình những nhưng ,thơ thái nhẹ nhàng chẳng cần quan tâm đến chuyện sau ..thì tốt hơn hết là .. đường ta ta cứ đi,nhà ta ta cứ xây,ruộng ta ta cứ cày..

Toronto,2/8/92.

Vũ Văn Nguyên